

Nyhetsbrev #4/2013

Komiteen for gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke

Gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke bør foretrekkes

Folk i Porsgrunn er ikke alene om å gå inn for gjenoppbygging av tapte bygninger og fortidsminner. Flere steder i landet ser vi at gjenoppføringer foretrekkes. Vi vil nevne noen eksempler til inspirasjon til byens beslutningstakere og andre som følger debatten om Østre Porsgrunn Kirkes fremtid:

Fantoft Stavkirke, Fana, Bergen fra 1150, brant i 1992 og gjenoppbygget i 1997. Her var det menigheten selv som var pådriver og inspirert av en bispevisitas.

Haltdalen stavkirke fra ca 1170 og gjenoppført i 2004. Byggeteknikk og verktøy som ble benyttet var mest mulig likt det som ble brukt opprinnelig. Gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke kan bli et viktig opplæringsprosjekt i tradisjonshåndverk.

Osebergskipet. Miljøverndepartementet og Riksantikvaren støttet planlegging av en kopi av Osebergskipet. En kopi gir viktig kunnskap om konstruksjon og har stort formidlingspotensial. Her i Porsgrunn bør vi bemerke at gjenoppføring er et viktig kulturminnearbeid. ”– En slik kopi kan gi viktig kunnskap om konstruksjon og funksjon av skip. I tillegg kan kopien ha stort formidlingspotensial”, sa avdelingsdirektør for kulturminneavdelingen hos Riksantikvaren, Dagfinn Claudius.”.

Braathengården i Hokksund fra 1600-tallet som brant i 2011. Eierne vil gjenoppbygge bygningen slik den var, men med visse påkrevde endringer i interiøret. Et bygg som utseendemessig vil bli identisk med den tidligere gården. Tilfellet bør fremstå som et etisk forbilde for beslutningstakere i Østre Porsgrunn.

Innset Kirke, tømret korskirke i Rennebu kommune, Sør-Trøndelag fylke fra 1642, brant i 1995 og gjenoppbygget i 2000. Innset kirke ble ikke bare gjenoppbygd, men fremstår som en meget moderne og velfungerende kirke. Et poeng som også forhenværende menighetsformann i Porsgrunn, Ola Horg Jacobsen har uttrykt begeistring for. Drivkraften for rekonstruksjonen var følelsene som var knyttet til kirken i lokalsamfunnet slik vi også ser i Porsgrunn.

Heidal kirke. Korskirke i tre er gjenoppført som en rekonstruksjon av den gamle som brant i 1933. Etter brannen ble det ganske fort besluttet å bygge opp igjen Kirken ble tilpasset omgivelsene slik Østre Porsgrunn Kirke gjorde og ble et viktig steg for å sikre det gjenværende kulturmiljøet.

Holengården, Jernbanegaten, Porsgrunn: Gården brant i 2006, men ble siden restaurert tilbake til fordums glans. Eierne mottok i 2009 Porsgrunn kommunes byggeskikkpris for dette arbeidet. Et bygg vi kan være stolte av i Porsgrunn !!

Holmenkollen Kapell. Fra 1913, brant i 1992 og gjenoppbygget i 1996. Kirke lig og offentlig hold presset på for å bygge et moderne kapell, men ble fort overdøvet av et folkelig krav om og bygge en kirke som lignet mest mulig den gamle. Med halvparten av midlene fra privat innsamling ble et nytt kapell tegnet av siv. arkitekt Arne Sødal. Byggematerialene kommer bl.a. fra tettvokst furu fra Rauland.

Vi ser at det er i de gamle, historiske kirkebyggene folk står i kø for dåp, konfirmasjon og bryllup. F.eks. hadde Holmenkollen Kapell over 70 vielser i 2012, med lange ventelister. Til sammenligning hadde helt moderne, nærmest anti-sakrale forsamlingshus som Bøler Kirke (fra 2012) og Mortensrud Kirke (fra 2002), tross prisbelønninger for arkitekturen, ikke mer enn henholdsvis 6 og 4 bryllup i 2012. Folk er ikke ute etter en moderne arbeidskirke som er praktisk tilrettelagt for ansatte i menigheten.

Vi ser at folk drar på kulturreiser for å oppleve gamle kirker, katedraler og kulturminner. I de fleste andre land i Europa ser vi en langt større interesse for rekonstruksjon og gjenskapelse. I mange tilfelle er dette reglen fremfor unntakene; det foretrukne valget. Østre Porsgrunn kirke var et unikt kulturminne som er viktig å bygge opp igjen. Dermed kan man gjenskape helheten i det spesielle trehusmiljøet i bydelen. Den gamle kirken kompletterte et unikt område av byen; Kirkehaugen. En gjenoppføring av den gamle kirken vil trolig også føre til mye mer god omtale og PR for Porsgrunn, enn en ny kirke basert på arkitektkonkurranse styrt av Norges Arkitekters Landsforbund.

I Porsgrunn oppstod på 1960- og 70-tallet nærmest et hat mot spesielt gamle trehusmiljøer. Politiske makthavere og lokalt næringsliv gikk sammen om å utslette trebygg og bydeler for å gi plass til modernistisk "funksjonalisme" og "tidens ånd". Gjenoppføring av Østre kirke kan derfor bidra til å gjøre bot for alt som ble revet dengang. Vi mener at kirken dessuten har et kulturhistorisk ansvar, og en gjenoppføring vil være en realiseringen av et slikt ansvar. Dessuten signalerer man overfor brannstiftere og andre vandaler at et viktig kulturminne ikke skal frarøves byen.

Eksemplene ovenfor viser at det både er teknisk, håndverksmessig, kunstnerisk og økonomisk mulig å gjennomføre dette og at det i de fleste tilfellene var det reglen, fremfor unntaket at det skulle gjenoppbygges. Det bør det være med Østre Porsgrunn Kirke også. Med gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke kan vi gjenskape noe av byens og Kirkehaugens opprinnelige identitet. Det fortjener brukerne, borgerne og bymiljøet.

La oss alle stå bak gjenoppbyggingen av Østre Porsgrunn Kirke som den var !!

www.kirkenopp.no

Arrangementer siden sist:

19/3-13: Porsgrunn Bibliotek: Foredrag ved kunsthistorikerne Tommy Sørbo og Morten Stige
Tema "Østre Porsgrunn kirke - Fremtid for et brent kulturminne."

10/4-13: Tollboden, Porsgrunn Bymuseum: Foredrag ved konservator Aasmund Beier-Fangen.
Tema: "Østre Porsgrunn Kirke – brent, men ikke glemt".

Foto: Ole Christian Magnussen

Presse siden sist:

Varden 10/4, s. 21: Knut Kallhovde og Audun Engh: "Østre Porsgrunn Kirke bør først og fremst være en kirke og ikke et "nyskapende" forsamlingshus med et svekket preg av kirke".
<https://www.dropbox.com/l/iOMJy4cNV48Pt8n5uLfRLc>

PD 6/4-13, s. 5: "Kapellet kan bli kirkemuseum".

Kirkesjef Johannes Sørhaug mener det var på høy tid at det gamle gravkapellet på Østre kirkegård blir pusset opp og sier videre at man er nødt til å ta hensyn til kapellet, trehusbebyggelsen og området øvrig når man skal velge det kommende kirkebygget.
http://www.pd.no/lokale_nyheter/article6592226.ece

PD 6/4-13, s. 5: KrF politikeren Bjørg Kongsgaard: "Det var et must at kapellet skulle pusses opp!". <https://www.dropbox.com/l/dYt6yurCtR8Xds9gOJhB5f>

TV-innslag, NRK Østlandssendinga 2/4-13: Om gjenskapelsen av kirkeskipet "Haabet" som pensjonist og modellbygger Thor Hansen er i gang med.

<http://tv.nrk.no/serie/distriktsnyheter-ostafjells/dkte99040213/02-04-2013#t=10m14s>

TA 6/4-13, s. 21.: Rigmor Irene Emerense Håheim, Bjørg Kongsgaard, Aasmund Beier-Fangen og Knut Kallhovde skriver "Gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke bør foretrekkes"

<https://www.dropbox.com/s/a9mdxnp4n86z0yq/Gjenoppf%C3%B8ring%20som%20foretrukket%20alternativ.docx?n=78391507>

Fortidsminneforeningens medlemsblad "Fortidsvern" #1/2013 s. 29: Knut Kallhovde mener at Kirkelig fellesråds innspill om kommunalt tilskudd til ny kirke er uhensiktsmessig stort.

<https://www.dropbox.com/l/WFflbXeI015WzBn9FY4GGc>

Varden 20/3-13 "Borgerne bør få bestemme"

Kunsthistorie- og antikvarkoryfeene Tommy Sørbø og Morten Stige legger vekt på tre ting når de argumenterer for en gjenoppbygging av nedbrente Østre kirke: Brukerne, borgerne og bymiljøet.

<https://www.dropbox.com/l/VXyaFq8cwAYqKctORpr4z9>

TA 16/3-13 s. 59: Else M. Skau, Ole Mathisen og Knut Kallhovde. "Østre Porsgrunn Kirke - Fremtid for et brent kulturminne." <https://www.dropbox.com/l/CbsbxQeKLUTFB0OP9P8BCd>

Fortidsminneforeningen i Telemark: "Arbeidskirke frister ikke folk":

<http://www.fortidsminneforeningen.no/artikkel.aspx?nr=7049>

PD 1/3-13 s. 9: Tommy Sørbø heier fram gjenreisning av Østre Porsgrunn Kirke og advarer mot å alminneliggjøre kirke og religion ut fra moderne, praktiske hensyn.

<https://www.dropbox.com/l/dxp99Nd3VS9ausT8Zr0378>

NRK Østafjells 10/4: Kan ligge arkeologiske skatter på kirketomta

<http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/ostafjells/telemark/1.10979922>

Kontakt oss:

Komiteen for Gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke

Adresse: Jønholt Terrasse 20, 3922 Porsgrunn

Telefon: 92622626

Email: knantola@gmail.com

Nettside: www.kirkenopp.no

Organisasjonsnummer: 998770866

Facebook: <http://www.facebook.com/home.php#!/groups/123948604347708/>